

Mission completed ... ugebrev 14, 2. september 2006

Det er onsdag morgen. Jeg vågner op i Hus 3, som normalt i løbet af sæsonen er laboratorium. Nu er det omkring sæsonafslutning, vi har to husbyggerier, som skal færdiggøres i løbet af de næste fire dage, og Hus 3 fungerer derfor som lager for alt det feltudstyr, som ikke skal måle vinteren over, og så altså som mit soveværelse. Der er lige præcis plads til en seng, en mobiltelefon, som anvendes som vækkeur, og en flaske whisky, som anvendes til dagens eneste frikvarter, som altid falder efter kl. 23. Jeg skræver over et solpanel, en gasflaske med kuldioxid til kalibrering af den mikro-meteorologiske station og tre kontorstole og stikker hovedet ud igennem døren. Det er blevet vinter. Der ligger 10 cm sne på stationen og på fjeldene hele vejen rundt, og skyerne ligger lavt, og det hele er sort/hvid og sindssygt flot og meget ubelejligt, når man har et byggeri i gang med minimum 10 timers udendørs arbejde pr. dag. Får øje på Martin, som er udendørs tømrer, og som ikke sådan lader sig stoppe af en smule sne. Han er i gang med at lægge tagpap på det nye generatorhus. På en ghettoblaster kører et rap-nummer, hvor ordene 'Arbejde, Arbejde' fortsætter i 20 minutter. Martin er startet på arbejde klokken 6:00, så da jeg kommer forbi, har han allerede hørt nummeret 5 gange. Efter morgenmad skal der ligesom i går flyttes og afbrændes ca. 1 ton byggeaffald, og så er den dag gået, inden det igen er whisky-time. Når alle byggematerialer skal slinges ind til en byggeplads i emballage, som kan modstå skibstransport til høj Arktis og slingring med helikopter, så opstår der helt enorme mængder affald, som bare skal væk inden vinter, for ikke at blive blæst ud over hele tundraen.

Den følgende dag er vejret blevet meget bedre, og Niels Skov og Olaf Stolborg fra Aage V. Jensens Fonde tager sammen med Henrik Philipsen og jeg til Daneborg for at se på det nybyggede bådhus, som nu er færdigt og helt som det skal være og lidt til. Det bliver sent i Daneborg, fordi vi også lige skal have repareret en gummibåds motor, tappe en datalogger på en seismograf for en forsker, se lidt på hvalrosser på Sandøen og spise wienersnitsler i godt selskab ved Sirius. Vi sejler tilbage igennem Storis, som i løbet af dagen er drevet ind i fjorden, og som dels bevirker, at der bliver dobbelt så langt hjem med slalom imellem isflager og kun halv gas på gashåndtaget, og dels at hjemturen bliver mindst dobbelt så fin, med havblik imellem rigtig gammel havis fra Polhavet og med spejlinger af de sneklædte fjelde i den fuldstændig plane vandoverflade og med kolde tæer og med frostbid i kinderne. Fra fangststationen går turen videre til Zackenberg i tusmørke og nattefrost. Vi ankommer kl. 23:30 og der er lys i beboelseshuset, og dagligstuen er færdig, og Christian og Magnus har samlet møbler og sat stereoanlæg op, og det hele ser ud, som det var tænkt og alligevel meget bedre, og så får vi en kop kaffe og en cognac i en blød lædersofa med stille musik i baggrunden og med udsigt til tusmørke over Zackenberg, og med gulvtæppe på gulvet og hyggebelysning over sofabordet, og det er der helt sikkert ikke nogen, som har gjort før ved Zackenberg, og det er egentlig synd, for det er ret svært at forestille sig noget meget bedre.

Søndag er husene klar til aflevering, og håndværkerne får tid til en velfortjent tur op til Nansen-blokken efter en måned med arbejde fra kl. 6:00 til kl. 22:00, og om aftenen er der fotografering af hele holdet udenfor beboelseshuset, og det er et fantastisk hold håndværkere, som vi har haft ved Zackenberg med Rasmus som formand, Keld som elektriker, Flemming som VVS'er på første men forhåbentlig ikke sidste tur til Grønland, Martin som tømrer og Lasse som lærlingen, som kan lidt af hvert. Men uden hjælp fra stationens forskere, stationens logistikere, fra Sirius og såmænd også Niels Skov og Olaf Stolborg fra Aage V. Jensens Fonde, som selv tog del i arbejdet med oprydning, flytning af generatorer og

gennemgang af husenes kvalitet, var dette store projekt aldrig lykkedes. Projektet er finansieret af Aage V. Jensen Charity Foundation.

Tirsdag er det store rejsedag. Vi skal have tolv personer ud af stationen – Rasmus, Martin, Keld, Flemming og Lasse fra Venslev Hytter, Martin og Jannick fra BioBasis, Maria fra GeoBasis, Niels og Olaf fra Aage V. Jensens Fonde samt Christian og Magnus fra logistikken - og så kommer der to nye ind. Hovedentreprenøren Axel Andersen og en af hans tømrere, Tom Nielsen, skal lave afleveringsforretning på husene ved Zackenberg. Vi gennemgår mangellisten, som er meget kort, og så går de i gang med at udbedre, det som kan nås inden vinterlukning. Tirsdag er også kokkens sidste fridag. Henrik Philipsen hjælper Irene over elven i waders, da elv-forbindelsen er taget ned, og så tager hun af sted på vandretur ind i Store Sødal. Hun kommer tilbage til aftensmadstid kl. 19:00, og Henrik Philipsen går ned for at hente hende. De kommunikerer fra hver sin side af elven på VHF-radioen, om at vandstanden er for høj og at hun skal prøve længere mod syd, og det bliver de ved med en time, førend de opgiver, og Irene får besked på at gå til fangststationen og prøve lidt senere. Da jeg kommer ned til elven, kan jeg se, at vandstanden er mere end tyve centimeter højere, end dagen før, at den er stigende, og at dette ikke bare er den døgnlige variation, men at vi har en meget sen og stor flom. I løbet af de næste timer stiger vandstanden voldsomt med mere end én meter til ca. 10 cm under sensoren på vores vandstandsmåler. Det ser på dette tidspunkt temmelig sort ud. Vi er i fuld gang med nedlukning af stationen, og har bare ikke tid til at skulle mangle en kok og at skulle servicere videnskabeligt udstyr, som er blevet skadet af flommen. Heldigvis standser vandstandsstigningen kl. 23:30, lige under strømforsyningen til vores vandstandsmåler. Henrik Philipsen og Henrik Munch pumper en gummibåd op og ifører sig orange overlevelsesdragter og kører til kysten og sejler til fangststationen og henter Irene, og kl. 0:30 er der igen ro på, og vi kan fortsætte, hvor vi slap. Vandstandsmåleren inkl. dataloggere har heldigvis ikke taget skade, og vi har heldigvis også haft tid til at indsamle vandprøver under flommen, så når vi kommer hjem, vil det være muligt for forskerne at fastslå årsagen til flommen, som formentlig har været betinget af en tømning af en gletschersø på eller under en af de østlige iskapper i undersøgelsesområdet.

Det er torsdag morgen, og vi er klar til afgang. Vi står ved landingsbanen og venter på Twin Otter. Så kommer en polarræv forbi med et franskbrød i munden, som den øjensynligt har stjålet fra kokken. Den knejser med nakken og ser vældig tilfreds ud. Løber stolt ud af landingsbanen formentlig med tanke på at skulle indtage sit livs måltid i selskab med familien. På samme tidspunkt er Twin Otteren under final approach. Da den er tohundrede meter fra landingsbanen, får ræven øje på denne store fugl, som kommer tættere og tættere på. Polarræve kender tydeligvis ikke til funktionen af hverken flyvemaskiner eller landingsbaner, og den er derfor i syv sind mht. flugtveje. Derudover, er den tydeligvis ikke glad for at skulle forlade sit livs bytte. Nedefra, kan vi se, at Twin Otteren vil få touch down præcis, hvor ræven står. Heldigvis er piloten opmærksom og retter op i sidste sekund og lander ti meter bagved ræven. Men, da han er lige over hovedet på den, smider den alt, hvad den har i munden og styrter af sted i sydlig retning ned over tundraen, og den er tydeligvis temmelig bekymret ved situationen, men der er næppe tvivl om, at den på denne dag har fået både sit livs bedste og værste oplevelse.

Vi kravler ombord i Twin Otteren og tager af i vestlig retning med kurs mod Zackenbergfjeldet, drejer skarpt 180 grader og passerer på vej til Daneborg igen Forskningsstation Zackenberg, nu i en ny og mere moderne udgave. Mission completed.

Zackenberg out.

/Morten Rasch